

4-10 квітня Короткий огляд ситуації

ХІД БОЙОВИХ ДІЙ

- Російська армія продовжує [наступ](#), перш за все, у Донецькій області, тривають спроби оточити Бахмут, Мар'їнку, Лиман та Авдіївку. Загальні втрати російських військ, за даними української сторони, на 10 квітня складають вже близько [179 тис.](#) загиблими. Натомість, у Запорізькій, Херсонській областях та в Криму російська сторона зводить фортифікаційні споруди, готуючись до контрнаступу ЗСУ. При цьому зведення укріплень та масове мінування унеможливають ведення сільськогосподарських робіт, а це призведе до [зниження врожаїв](#) на цих родючих землях. Є ознаки підготовки до [евакуації](#) місцевого населення до РФ, а також до [призову](#) громадян України на окупованих територіях до російської армії. Зростає ймовірність втягнення в безпосередні бойові дії Білорусі, подальшої інтеграції РФ та РБ в обмін на [безпекові гарантії](#) з російського боку.
- Уночі 4 квітня по території України було запущено 17 [дронів-камікадзе](#), з яких сили ППО збили 14. Протягом тижня під ударами перебували Херсон, [Запоріжжя](#), Харків, Нікополь, Марганець, Оріхів (обстріляно [хлібозавод](#)), Станіслав, [Берислав](#), Великий Бурлук, Куп'янськ, Краматорськ (обстріляно міський [цвинтар](#)), Вугледар, Курахово, Дружківка, Костянтинівка, Слов'янськ, інші населені пункти, а також прикордонні населені пункти [Чернігівської](#), [Харківської](#), Сумської областей. Під загрозою посилення ракетного терору залишається Київ, зокрема й через вичерпання боєприпасів до західних систем ППО. Військові об'єкти на окупованих територіях, зокрема, в Мелітополі, Феодосії, попадають під обстріли, ймовірно, української сторони.
- За період опалювального сезону, який завершився на цьому тижні, росіяни випустили понад [1200 ракет та дронів](#) лише по ключових енергетичних об'єктах України. Загалом було випущено, за деякими оцінками, понад 4700 ракет по території України. Тривають атаки на об'єкти [культурної спадщини](#), [природні заповідники](#) та [довкілля](#) загалом, [навчальні заклади](#), релігійні споруди.
- Депутати Верховної ради проголосували за повернення [виплат](#) військовим у розмірі 30 тис. гривень, які раніше були скасовані для деяких категорій військових. Реалізація цього рішення тягне за собою додаткові витрати на суму близько 60 млрд гривень на місяць.
- Уряд схвалив ініціативу Міністерства ветеранів щодо [переходу](#) від військової служби до цивільного життя за досвідом НАТО. Відповідні програми реабілітації та перекваліфікації проходять ветерани після завершення служби.

ГУМАНІТАРНИЙ ВИМІР

- За офіційною [інформацією ювенальних прокурорів](#) 468 дітей загинуло та понад 947 отримали поранення різного ступеню тяжкості, 19349 дітей — у списках депортованих. [31 депортовану дитину](#) було повернуто в Україну, тим не менш, констатується, що з кожною місією із

повернення кількість годин допитів у ФСБ та випробувань, через які проходять сім'ї для повернення своїх дітей, збільшується. Від початку повномасштабної війни близько [60% дітей в Україні](#) були змушені залишити свої домівки. Загалом громадян України, депортованих під виглядом евакуації, розселили до [55 регіонів Росії](#). Міністерство юстиції України відкрило [5 тис. справ](#) щодо колабораціонізму.

- В Україні за рік великодній кошик [подорожчав на 20,9%](#), найбільше подорожчали яйця – на 92%. Суттєві грошові та матеріальні втрати української економіки та українських сімей, скорочення виробництва, здорожчання енергоносіїв та ускладнення внутрішнього переміщення продукції є причиною такого підняття цін. З огляду на те, що [37% українців втратили роботу](#) через війну – купівля продуктів на Великдень (найбільше православне свято) вимагатиме значних бюджетних витрат.
- Порухення міжнародного гуманітарного права продовжуються, так, суди рф [судять українського військового](#) у Ростові-на-Дону за звинуваченням у “вбивстві мирного жителя” у Маріуполі. Ця справа є першою, яку розглядає суд на території рф, а не на контрольованих Москвою територіях України.
- Як повідомляє радниця з комунікацій керівника ОП Дарія Зарівна, з нагоди початку Рамадану Україна пропонувала російській стороні [обміняти всіх військовополонених мусульман](#), проте остання відмовилась від цієї пропозиції.
- Згідно із заявою омбудсмена Дмитра Лубінця, до росії було вивезено 2,5 тис. ув'язнених з окупованих територій. За його словами, наразі росія намагається мобілізувати цих ув'язнених у незаконні військові угруповання, зокрема до ПВК “вагнер”.
- За підрахунками Forbes, росія випустила по Україні близько [4750 ракет на \\$16 млрд](#) з початку повномасштабного вторгнення. Згідно із заявою міністерства фінансів росії, “прогалина” у бюджеті становить [85 мільярдів доларів за 12 місяців](#). За підсумками першого кварталу 2023 року нафтогазові доходи росії [впали на 45%](#), передусім внаслідок вступу в силу санкцій країн G7.
- На підставі даних, отриманих Державною екологічною інспекцією у Луганській області, було зроблено заяву, що через бойові дії окупантів частково знищено лісовий фонд Луганщини на площі понад [26 тис. гектарів](#). Збитки для довкілля Луганщини складають більше [475 млрд гривень](#). Прямі збитки, завдані російською стороною, оцінюються в [\\$750 млрд](#). Комплексне розмінування України обійдеться в [\\$37,4 млрд](#).
- Продовжується примусова паспортизація населення т.о. території Запорізької області. Так, у [місті Токмак](#) російська окупаційна “влада” вимагає для отримання російського паспорта надати оригінали паспорта громадянина України та свідоцтва про народження, які, начебто, повернуть назад власникам. Окупаційна адміністрація ТОТ Запоріжжя запустила [“мобілізаційні групи” з паспортизації](#), які їздять по домівках місцевого населення й “агітують” мешканців отримувати паспорт. Проте нерідко, що під час таких “агітацій” окупанти вдаються до тиску: від погроз до застосування фізичної сили.

- Окрім того, не припиняються випадки насильницького викрадення цивільного населення російськими загарбниками. До прикладу, в окупованому Старобільську на Луганщині проводяться обшуки місць проживання громадян, яких підозрюють у підтримці України, у результаті таких обшуків [безпідставно вивозять людей](#) у невідомому напрямку, без повернення. Більш того, військові РФ вивезли в невідомому напрямку [чотирьох працівників ЗАЕС](#), які, за повідомленням Енергоатому, були лояльні до окупаційного керівництва ЗАЕС та підписали контракти з фейковою АО "Експлуатирующая организация Запорожской АЭС". Плюс до всього, окупантами було обстріляно [карету швидкої допомоги](#) у Бериславі Херсонської області.
- За повідомленням Генштабу, посилюються контррозвідувальний та поліцейський режим на тимчасово зайнятій території Херсонської області. Так, у Горностаївському районі Херсонської області здійснюються [рейдові заходи з перевірки](#) особистих телефонів у місцевого населення на наявність фото- та відеоматеріалів, а також "забороненого" контенту. Під час таких перевірок окупанти фіксують персональні дані місцевих жителів, вибірково обшукують їхні оселі.
- Нелюдське поводження найманців російського пвк "Вагнер" було знову продемонстровано біля одного з будинків у Бахмуті, де [встановили людську голову на палку](#), приставивши до поруч стоячого дерева косу.
- Злочин незаконного привласнення та розпорядження окупованою землею здійснюється росіянами. Так, у Бердянському районі російська сторона примушує людей до ["реєстрації" земельних паїв](#). Без "реєстрації" земельний пай відбиратимуть "на користь держави", а за фактом до рук загарбників.
- Російський [мілітарний рух "Юнармія"](#) оголосив про початок підготовки на окупованій частині Херсонської області так званих "юнкорів", тобто, майбутніх проросійських пропагандистів. За словами керівника Херсонського осередку "Юнармії", начебто вже десять підлітків зголосилися навчатися на пропагандиста.
- Як заявила постійна представниця президента України у Криму Таміла Ташева, за час окупації Криму туди незаконно переїхали [від 500 до 800 тис. росіян](#), до яких, після деокупації Криму, буде застосована процедура "примусового видворення".
- Процеси, що відбуваються в релігійній сфері навколо Української православної церкви, яка історично та еклесіологічно перебувала в єдності з Московським патріархатом, набувають все більш конфліктогенного та турбулентного характеру, особливо в західних регіонах України. Місцева влада ухвалює рішення про припинення користування УПЦ (МП) земельними ділянками, відбуваються конфлікти та подеколи сутички між представниками та противниками цієї церкви, і чимдалі більше постає питання щодо спроможності влади та правоохоронців утримувати ситуацію під контролем. Разом із тим, 7 квітня відбувся перший офіційний урочистий [іфтар](#) за участі Президента України, чим було підкреслено готовність влади підтримувати як мусульманську спільноту, так і будь-які інші, за умови підтримки ними

України. З іншого боку, тривають [переслідування](#) на релігійному ґрунті на окупованих територіях України з боку російських адміністрацій.

ЕКОНОМІКО-ПОЛІТИЧНИЙ ВИМІР

- Голова парламентського комітету з фінансів, податкової та митної політики Д. Гетманцев прогнозує, що до кінця року роботу [Бюро економічної безпеки](#) буде перезавантажено, за участі міжнародних партнерів.
- Профільний комітет ВР рекомендує ухвалити [законопроект](#) №6504 про службу в органах місцевого самоврядування. Він розширює можливості місцевої влади та забезпечує прозорість її роботи. Законопроект має впорядкувати проведення відкритих конкурсів, запровадить механізми кар'єрного просування, розмежує статус службовців місцевого самоврядування і виборних посадових осіб.
- Мовне питання залишається конфліктогенним, особливо в умовах воєнного стану, загального стресу та роздратованості серед населення України. Протягом цього тижня відбувалися запеклі дискусії щодо подальшої мовної політики, зокрема і в освіті, [запущені](#) новопризначеним міністром освіти О. Лісовим після конфлікту в одному з університетів, де викладачка некоректно висловилася з приводу української мови викладання.
- В деяких східноєвропейських країнах зростає [обурення](#) щодо поставок українського зерна через їх територію, коли замість транзиту за межі ЄС товар залишався на території Польщі, Угорщини та створював небажану конкуренцію місцевим фермерам.

РОСІЙСЬКІ НАРАТИВИ, ПРОПАГАНДИСТСЬКИЙ ВИМІР

- **Розкол в Західному світі стосовно підтримки України. Критика постачання Україні зброї з боку країн ЄС.** Ретранслюються повідомлення про тисячні протести в різних країнах проти постачання зброї в Україну ([Німеччина](#)). Активно поширюються антизахідні наративи, зокрема антипольські. Йдеться про начебто плани відновлення "Речі Посполитої" та [загарбницьку позицію](#) Польщі стосовно України.
- **"Про перемоги та успіхи російської армії, втрати ЗСУ".** Поширюються постійні офіційні повідомлення про впевнені успіхи російської армії на фронті, знищення української військової інфраструктури в різних регіонах України ([Херсонська](#) область, [Харківська](#) область).
- **Дискредитація української армії.** Системно поширюються меседжі, які дискредитують українську армію, описують колапс ЗСУ. Відповідні повідомлення поширюються із посиланням на, приміром, американські ЗМІ – [паніки](#) в Україні щодо мобілізації, брак [снарядів](#) для Українських систем ППО.
- **Дискредитація українського політичного керівництва, заперечення існування України як такої.** Поширюються наративи, які звинувачують українську сторону в [тероризмі](#) на території РФ (вбивство російського блогера татарського). В офіційних публікаціях в російських ЗМІ Зеленський ототожнюється із військовими [злочинцями](#) (Косово). Йдеться про [утиски](#) з боку

української влади представників угорської меншини. Паралельно з цим в російських пропагандистських медіа поширюються наративи про те, що [“Україна зникне до кінця року як держава”](#) через складну соціально-економічну ситуацію. Медведєв називає Україну [“малозрозумілою”](#) частиною РФ, приміром, в очах американського суспільства.

- **“Своїх не бросаємо”, соціальна підтримка родин учасників “сво”.** Постійно поширюються наративи про [підтримку](#) “учасникам сво” на регіональному рівні, підтримку з боку російських громадян. Війна висвітлюється як народна. При цьому путін говорить на офіційних зустрічах, що [підтримка](#) учасників сво та членів їхніх родин має бути головним пріоритетом.
- **Про готовність до перемовин (політико-дипломатичний шлях).** Йдеться про відсутність будь-яких ініціатив відносно пасхального перемир'я напередодні Пасхальних свят ([пєсков](#)).
- **Про економічне зростання рф.** Постійно повторюються тези про економічний розвиток рф та зростання кількості компаній. Наприклад, [інформується](#), що кількість комерційних організацій, внесених в держреєстр рф як “знову створених”, у першому кварталі 2023 року склало 62,8 тис., що на 17,1% більше, ніж у першому кварталі 2022 року (53,7 тис.). Поточне ослаблення рубля [тракується](#) як реакція на падіння надходжень експортної виручки після введення “стелі” цін на нафту, надалі ситуація вирівнюється (заступник голови ЦБ рф).
- **Гоніння на православних в Україні (Російська церква).** Поширюється інформація про [гоніння](#) на РПЦ в Україні. Рішення в регіонах про перехід громад, які були у складі Московської патріархії під юрисдикцію Православної церкви України трактується як “фатальна помилка Зеленського”, яка може суттєво підірвати позиції президента в країні. Ситуація інтерпретується, як боротьба з росіянами, російськомовними, загальними російськими впливами в Україні.
- **Розкол у Західному світі стосовно підтримки України. Критика постачання Україні зброї з боку країн ЄС.** Поширюються антизахідні наративи, зокрема стосовно постачання зброї Україні з боку країн ЄС, [транслиються](#) ризики поширення західної зброї для екстремістських груп.
- **“Приростання рф “новими регіонами”, “своїх не кидаємо”. Інтеграція “нових регіонів в рф”.** Активно інформується про інтеграцію “нових регіонів”. Зокрема, путін [говорить](#) про пришвидшення створення федеральних структур, [російських силових структур](#) в окупованій Луганській області. Створюються різного роду молодіжні організації рф на території ОРДЛО. Пропонуються [додаткові](#) заходи із інтеграції освіти, зокрема складання іспитів учнів з окупованих територій у рф чи Криму.
- **Розширення рф. Нова “союзна держава”.** Інформується про подальше поглиблення партнерства, інтеграції Білорусі та рф, зокрема на зустрічах [державної ради](#) Білорусі та рф за участі путіна та лукашенко. На цих зустрічах мова йде про подальше поглиблення співпраці, програми інтеграції, безпекову сферу.